

A N K E T A

zjišťující názory obyvatel pohraničí na vztahy k Německu a euroatlantickým strukturám

Vážená paní, vážený pane,

obracíme se na Vás s prosbou o odpovědi na otázky sociologického dotazníku, který se týká některých aspektů česko-německých vztahů a názorů na Evropskou unii .

Vaše názory zaznamenané v odpovědích na otázky v dotazníku budou shrnuty spolu s názory dalších dotazovaných a statisticky zpracovány. Nikde nebude uváděno Vaše jméno. Vaše odpovědi jsou důležité pro poznání stavu myšlení obyvatel pohraničí.

Získané informace od souboru asi 400 lidí ze všech okresů česko-německého pohraničí budou sloužit k poznání stavu a vývojových změn, ke kterým dochází v naší společnosti v souvislosti s transformací ekonomiky, působení zahraničních vlivů a procesy evropské integrace.

Prosíme Vás proto o pravdivé a přesné odpovědi na všechny otázky uvedené v dotazníku. Věříme, že vyjdete vstříc našim spolupracovníkům a pomůžete nám získat hlubší přehled o dynamice změn v naší společnosti. Poznání slouží především k vědeckým účelům. Svoji aktivní účastí prospějete dobré věci.

Děkujeme za spolupráci

Výzkumný tým
Sociologický ústav AV ČR, pracoviště Ústí n. L.
Stříbrnické nivy 2
Ústí nad Labem

1998

VÝZKUM NÁZORŮ OBYVATEL POHRANIČÍ

Způsob vyplňování:

Odpověď dotazovaného zakroužkujete. U otevřených otázek odpověď vypíšete na volné řádky.

Čtete instrukce u každé otázky.

I.

1. Jak byste celkově hodnotil česko-německé občanské vztahy? Nemyslíme tím nyní vztahy na státní úrovni, ale opravdu každodenní vztahy mezi lidmi.

jsou velmi dobré	1
spíše dobré	2
ani dobré, ani špatné	3
spíše špatné	4
velmi špatné	5

2. A jak byste charakterizoval současné vztahy mezi ČR a Německem na státní úrovni? Myslíme tím vztahy mezi vládami, jednotlivými ministerstvy a podobně.

myslím, že nejsou moc dobré	1
jsou celkem dobré	2
ani dobré, ani špatné	3
velmi dobré	4
nevím	5

3. Máte v současné době nějaké, alespoň občasně osobní kontakty, či spolupráci a pod. s Němci?

ZAZNAMENEJTE ODPOVĚĎ V KAŽDÉM ŘÁDKU

	ano	ne
a) pracuji tam	1	2
b) obchoduji s německými firmami	1	2
c) pracuji zde doma u německé firmy	1	2
d) zastupuji německou firmu	1	2
e) jsem členem organizace, která spolupracuje s Němci(kulturní, sportovní apod.)	1	2
f) zúčastňuji se práce v rámci euroregionu	1	2
g) mám v Německu známé, příbuzné	1	2
h) s Němci se setkávám při turistických a nákupních cestách v Německu, nebo v ČR	1	2
i) kontakty a spolupráce plyne z náplně mé funkce	1	2

4. Jak často se setkáváte s Němci?

a) skoro denně	1	
b) nejméně jednou za týden		2
c) nejméně 1x za 14 dní	3	
d) nejméně 1x za měsíc	4	
e) asi tak jednou za čtvrt roku		5
f) ještě méně		6
g) nesetkávám se prakticky vůbec	7	

PŘEJDĚTE K OTÁZCE Č. 10

PŘEJDĚTE K OTÁZCE Č. 10

OTÁZKY 5 - 9 JEN PRO TY, KTEŘÍ NA OTÁZKU 2 UVEDLI, ŽE MAJÍ NĚJAKÝ KONTAKT S NĚMCI

5. O jaký druh setkání jde (uved'te případně i více odpovědí). Váš vztah je převážně:

- a) pracovní 1
- b) zájmový (např. sportovní, kulturní akce ap.) 2
- c) přátelský (jde o známé) 3
- d) příbuzenský 4
- e) jen náhodný - neosobní 5
- f) jiný obsah 6

6. Kde se setkáváte nejčastěji?

- a) nejčastěji v Německu 1
- b) nejčastěji u nás 2
- c) tak asi napůl 3

7. Uvedl jste, že mezi Vašimi známými (pracovními partnery, přáteli, příbuznými) jsou Němci. Jak byste celkově zhodnotil význam tohoto vašeho vztahu pokud jde o následující oblasti:

ODPOVĚZTE V KAŽDÉM ŘÁDKU

Význam vztahu pro:	velmi významný	Dosti Významný	ani / ani	málo významný	zcela nevýznamný
zdokonalení němčiny	1	2	3	4	5
poznání kultury sousedů	1	2	3	4	5
evropskou integraci	1	2	3	4	5
řešení místních přeshraničních problémů	1	2	3	4	5
pomoc při rozvoji obce, města	1	2	3	4	5
případný podnikatelský záměr	1	2	3	4	5
ekonomický přínos pro (pro vás osobně)	1	2	3	4	5
ekonomický přínos obecně (pro podnik, instituci a p)	1	2	3	4	5
vytvoření dobrých vztahů se sousedy	1	2	3	4	5
mít vztahy s dobrými lidmi	1	2	3	4	5
překonávat zátěže minulosti	1	2	3	4	5
prohloubení příbuzenských vztahů	1	2	3	4	5

8. Máte mezi svými příbuznými Němce?

- a) ano 1
- b) ano, jen ale velmi vzdálené 2
- c) nemám 3

9. Pokud máte příbuzné Němce, žijí:

- a) jen v Německu 1
- b) jen v Česku 2
- c) tam i tady 3
- d) i jinde 4

DALŠÍ OTÁZKY PRO VŠECHNY DOTAZOVANÉ

10. Jak byste reagoval na to, kdyby se do vašeho okolí:

ODPOVĚZTE NA KAŽDÝ ŘÁDEK PODLE NÁSLEDUJÍ ŠKÁLY

POSUZUJTE BYCH TO:

Jednoznačně záporně	Spíše záporně	Bylo by mi to jedno	Spíše kladně	Jednoznačně kladně
1	2	3	4	5

a) přistěhovala německá rodina	1	2	3	4	5
b) přistěhovala sudetoněmecká rodina	1	2		3	
c) začala pracovat německá firma	1	2		3	
d) vaším vedoucím by se stal Němec	1		2		3
e) váš syn (dcera) by si vzal Němku (Němce)	1		2		3
f) přistěhovala vietnamská rodina	1		2		3
g) přistěhovala romská rodina	1		2		3
h) váš syn(dcera) by si vzal(vzala) Francouzku (Francouze)	1		2		3
i) vaším vedoucím by se stal sta l Angličan	1		2		3
j) přišli bezdomovci	1		2		3
k) přistěhovali lidé postižení záplavami	1		2		3
l) přistěhovali ukrajinští dělníci	1		2		3

**15. Myslíte si, že následující okolnosti nějak ovlivňují rozvoj spolupráce s Německem přes hranice?
Uveďte jak silně, podle vašeho názoru, na rozvoj spolupráce působí:**

ODPOVĚZTE V KAŽDÉM ŘÁDKU

	Síla vlivu					
	žádná	malá	značná	velmi velká	nevím	
a) rozdílný jazyk	1	2	3	4	5	
b) rozdílné národní povahy	1	2	3	4	5	
c) rozdílná kupní síla měn	1	2	3	4	5	
d) úroveň fungování politických systémů obou zemí		1	2	3	4	5
e) rozdíly v cenách zboží a služeb	1	2	3	4	5	
f) historické události (fašismus, válka, odsun)	1	2	3	4	5	
g) období studené války (1950-1990)	1	2	3	4	5	
h) nedostatečné dopravní komunikace, přechody, telefonizace apod.	1	2	3	4	5	
ch) nedostatečné informace o životě u zahraničního souseda	1	2	3	4	5	
i) sexuální turistika	1	2	3	4	5	
j) rozdílné národní zájmy	1	2	3	4	5	

k) ještě něco jiného co..... 1 2 3 4 5

16. Myslíte si, že na vstup ČR do Evropské unie má nějaký mimořádný vliv Německo?

myslím, že ne, záleží jen na nás 1
má stejný jako jiné členské země EU 2
má velké možnosti to ovlivnit 3
nevím, nezajímám se o to 4

17. Pokud si myslíte, že Němci patří do dějin českých zemí, jak byste celkově hodnotil jejich roli pro český národ? (Vypište)

.....
.....

18. Jaký je Váš názor na odsun Němců z pohraničí po druhé světové válce?

VYBERTE JEN JEDNU ODPOVĚĎ.

a. bylo to spravedlivé, protože sudetští Němci pomáhali rozbít republiku 1
b. bylo to spravedlivé, ale ke způsobu odsunu mám výhrady 2
c. bylo to nespravedlivé, ale rozhodly tak vítězné mocnosti 3
d. bylo to nespravedlivé 4
e. bylo to nespravedlivé a kruté 5
f. nevím, nemám na to názor 6
g. jiný názor. Vypište..... 7

19. Vyjádřete se prosím k následujícím možnostem řešení tzv. sudetoněmeckého problému: ODPOVĚZTE V KAŽDÉM ŘÁDKU

		Souhlasím		
		ano	ne	nevím
a) omluva stačila, nic víc	1	2	3	
b) základem řešení je „Deklarace“		1	2	3
c) vrátit jim majetky		1	2	3
d) spolupracovat s jejich organizacemi v zájmu rozvoje pohraničí		1	2	3
e) měli by dostat finanční odškodnění		1	2	3
f) podporovat jejich investice a podnikání v pohraničí		1	2	3
g) vůbec bychom s nimi neměli jednat		1	2	3
h) nechat celé věci volný průběh "ono se to vyřeší samo"		1	2	3
i) celou věc vyřeší vstup ČR do Evropské unie		1	2	3
j) naše vláda by měla jednat přímo se zástupci Sudetoněmeckého krajanského sdružení		1	2	3
k) jiná možnost ? Jaká?				

20. Do jaké míry souhlasíte s aktivitou a přístupem státních orgánů a představitelů ČR vůči požadavkům sudetských Němců? Posud'te následující:

	Souhlasím			
	zcela	z části	nesouhlasím	nevím
-Je správné, že se V. Havel omluvil sudetským Němcům	1	2	3	4
-Vláda by měla vycházet sudetským Němcům více vstříc	1	2	3	4
-Vláda dostatečně nehájí národní zájmy vůči požadavkům sudetoněmeckých organizací	1	2	3	4
-Není vůbec zřejmé jaká je politika naší vlády vůči sudetským Němcům	1	2	3	4
- Postup vlády v této otázce považuji za správný	1	2	3	4

21. Jak jste hrdý na Českou republiku v následujících věcech? ODPOVĚZTE V KAŽDÉM ŘÁDKU

	velmi hrdý	poměrně hrdý	nepříliš hrdý	vůbec ne hrdý	nevím
a)na to jak funguje demokracie	1	2	3	4	5
b) politický vliv ČR ve světě	1	2	3	4	5
c)na její ekonomické výsledky	1	2	3	4	5
d)na její systém sociálního zabezpečení	1	2	3	4	5
e)na výsledky v oblasti vědy a techniky	1	2	3	4	5
f)na její výkony ve sportu	1	2	3	4	5
g)na její umění a literaturu	1	2	3	4	5
h)na ozbrojené síly ČR	1	2	3	4	5
i)na její historii	1	2	3	4	5
j)na to, jak řeší národnostní a etnické problémy ve společnosti	1	2	3	4	5

22. Jaký je Váš názor na vojenské bloky?

	ano	ne	nevím
a) Žádné vojenské bloky již nejsou zapotřebí	1	2	3
b) NATO se osvědčilo, je užitečné ho zachovat	1	2	3
c) NATO je třeba rozšířit, protože chrání západní civilizaci	1	2	3
d) Bylo by pro nás užitečné, kdybychom byli v NATO	1	2	3
e) Aby byla rovnováha měl by proti NATO stát jiný podobný blok	1	2	3
f) Vojenské bloky jsou velmi nákladné, ale nutné	1	2	3
g) NATO pomáhá udržet mír a mocenskou rovnováhu v Evropě	1	2	3
h) V NATO jsou si všichni členové rovni	1	2	3
i) Peníze vynaložené v rámci členství v NATO jsou náklady na udržení míru	1	2	3

j) Naši bezpečnost by nejlépe zajistila neutralita 1 2 3

23. Jak byste posoudil následující výroky? ODPOVĚZTE V KAŽDÉM ŘÁDKU

	Souhlasím			
	zcela	z části	vůbec ne	nevím
a) sousedství s Německem je pro nás ekonomicky výhodné	1	2	3	4
b) Německo potencionálně ohrožuje samostatnost ČR	1	2	3	4
c) Německo má ze všech evropských států na nás největší vliv	1	2	3	4
d) od Němců se máme vždy co učit	1	2	3	4
e) německá kultura je nám velmi blízká	1	2	3	4
f) nikdy nesmíme zapomenout, co nám Němci udělali po Mnichovu	1	2	3	4
g) s Němci můžeme žít v klidu a míru	1	2	3	4
h) odsun sudetských Němců byl spravedlivý	1	2	3	4
i) Němci u nás nakupují lacino nemovitosti	1	2	3	4
j) Němci jsou naši přátelé	1	2	3	4
k) v zájmu státu je co nejužěji spolupracovat s Němci na všech úrovních	1	2	3	4
l) V Německu vždy může znovu vzniknout fašismus a nacionalismus	1	2	3	4
m) Na Němce si vždy musíme dávat pozor	1	2	3	4
n) měli bychom více usilovat o spolupráci	1	2	3	4
o) vůči Němcům bychom měli projevat více hrdosti	1	2	3	4
p) vůči Německu jsme vždy bezmocní	1	2	3	4

24. Pokud jde o naši současnou zahraniční politiku vlády, nakolik podle vašeho názoru, hájí a prosazuje zájmy ČR v následujících oblastech?

	Zájmy hájí:			
	dostatečně	částečně	nedostatečně	nevím
a) v ekonomické oblasti	1	2	3	4
b) prosazuje spolupráci se všemi zeměmi	1	2	3	4
c) zajišťování míru a bezpečnosti pro ČR	1	2	3	4
d) porozumění mezi lidmi různých zemí	1	2	3	4
e) kulturní spolupráce s jinými zeměmi	1	2	3	4
f) integrace ČR do evropských struktur	1	2	3	4
g) v oblasti překonávání pozůstatků druhé světové války	1	2	3	4
h) humanitární pomoc jiným zemím	1	2	3	4
i) obhajoba zájmů českých občanů v zahraničí	1	2	3	4

25. V politice se často užívají pojmy "levice" a "pravoce". Kam byste sám (sama) sebe zařadil(a)?

jasná levice	1
spíše nalevo	2
střed	3
spíše napravo	4
jasná pravice	5

26. Jak byste na stupnici 1 až 5, kde 1 znamená „zcela souhlasím“ a 5 „zcela nesouhlasím“, ohodnotil následující výroky?

Zcela souhlasím	Spíše souhlasím	Neutrálné ani /ani	Spíše nesouhlasím	Zcela nesouhlasím
1	2	3	4	5

Výrok	Napište hodnocení podle stupnice
Spolupracovat se sousedy je vždy oboustranně výhodné	
Spolupracovat s Němci je výhodné především pro ČR	
Spolupráce s kýmkoli přes hranice je nezbytné pro integraci Evropy	
Bez Němců se "nedostaneme do Evropy"	
Spolupracuji s Němci, protože z toho mám zisk	
Setkávám se s Němci protože je jinak užitečné a příjemné	
Spolupracovat ano, ale měli bychom být ostražitější	
Kdo spolupracuje s Němci dopouští se zrady národa	
Od Němců se máme vždy co učit	
Němci měli na Čechy většinou pozitivní vliv	
Mám blíž k Němcům, než k Čechům	
Češi se nemají za co stydět	
Češi jsou vesměs nacionalisté	
Brát ohledy na národní zájmy je přežitek	
Styky a spolupráce s Němci ještě neznámá ohrožení státu	
Ze své zkušenosti vím, že jsou záležitosti kontaktů s Němci, které jsou v neprospěch českých národních zájmů	
Jednám-li s Němci mám pocit, že jsme si rovni	
Některé skupiny našich lidí se Němcům podbízí	
Moderní být Evropanem	
češi se většinou dostávají vůči Němcům do podřízeného postavení	
Spolupracoval bych třeba s čertem, pokud to přinese peníze	
Spolupráce s Němci nás kulturně obohacuje	
Chtěl bych, aby se moje děti přiznaly do německé rodiny	
Svým životním způsobem, nám Němci mohou být vzorem	
Jestli mne může něco naštvat, pak je to český nacionalismus	
Být Čechem je v tomto světě nepraktické	
Za 100 let na tom budeme jako Lužičtí Srbové	
Pokud jde o střední Evropu Němci vědí co chtějí a jdou za tím	
Proti silné marce nemáme šanci	
Němci jsou vesměs nacionalisté.	
Je smůla narodit se Čechem	
Máme na to, abychom byli důstojnými partnery komukoliv	
Vláda by měla více na mezinárodním poli hájit národní zájmy	

27. Představte si, že by zítra byly volby do parlamentu. Kterou politickou stranu byste volil, (volila)?

VYPIŠTE

.....

NÁSLEDUJÍCÍ OTÁZKY SLOUŽÍ K STATISTICKÉMU ZPRACOVÁNÍ DAT

28. Pohlaví: Muž 1
Žena 2

29. Váš věk: 15 - 30 let 1
31 - 45 2
46 - 60 3
61 - 75 4

30. Nejvyšší dosažené vzdělání:

základní 1
vyučen, střední bez maturity 2
střední s maturitou 3
vysokoškolské 4

31. Velikost místa bydliště:

do 500 obyvatel 1
501 - 2000 2
2001 - 5000 3
5001 - 10 000 4
10 001 - 20 000 5
20 001 - 50 000 6
50 001 - 100 000 7
100 001 a více 8

32. Ekonomická aktivita:

zaměstnanec 1
podnikatel 2
v domácnosti, 3
na mateřské dovolené 4
důchodce 5

nezaměstnaný 6
student, učeň 7

33. Národnost

34. Vaše zaměstnání (profese):

Vypište.....

35. Okres

Děkujeme za rozhovor.

ADRESA DOTAZOVANÉHO

(Nemusí být uvedena- slouží jen ke kontrole práce tazatele)

.....

.....Číslo telefonu

TAZATEL

Datum provedení rozhovoru: